

Susan Abulhawa, Morgon i Jenin. Norstedts förlag.

Det lilla samhället Ein Hod i Norra Israel är idag ett exotiskt och exklusivt tillhåll för judiska konstnärer. År 1948 inträffade här ett fruktansvärt övergrepp då israeliska soldater fördrev den palestinska befolkningen från byn i det som på arabiska kommit att kallas Al-Nakba, katastrofen.

Det är här Susan Abulhawas roman Morgon i Jenin, tar sin början: *I en avlägsen tid, innan historien kom marscherande över bergen och krossade både nuet och framtiden... då levde en liten by sydost om Haifa ett stillsamt liv på fikon och oliver, öppna gränser och solsken.*

Med denna pastoral förödd berättas det om den unga kvinnan Amal och hennes familj från flyktinglägret i Jenin via sexdagarskriget och massakern i Sabra och Shatila till belägringen av Yasir Arafats högkvarter 2002 och Amals våldsamma död i Jenin.

Abulhawas roman är en släktkrönika med den israeliska aggressionen ständigt närvarande. Amal har två bröder Yousef och Ismael. Ismael kidnappas av en israelisk soldat och växer upp i ett judiskt hem. Som soldat i sexdagar möter han sin bror och misshandlar honom svårt då någon påpekar hur lika de är. Genom att låta bröderna växa upp i två motståndarläger komplicerar Susan Abulhawa sin berättelse på ett klassiskt sätt. Berättelsen är lika vacker som fruktansvärd. Ibland drivs de sentimentala övertonerna och kraftfulla metaforerna alltför långt. Romanen visar då ett tydligt politiskt syfte. I sin karaktär påminner Morgon i Jenin om Leon Uris' Exodus, som skildrar samma tid ur judiskt perspektiv. Båda är lika enögt berättade och känslomässigt mättade vilket tyvärr påverkar den litterära kvalitén. Men det är också just därför som Morgon i Jenin är en viktig roman. Den skildrar områdets berättelse av de såriga och konfliktfyllda åren från 1948 ur ett palestinskt perspektiv. En sådan berättelse har saknats i västerländsk skönlitteratur. Förhoppningsvis kommer en fortsättning av palestinsk skönlitteratur som, likt ett mer komplext författarskap i Israel hos Amos Oz och David Grossman, vågar bryta mot politiskt korrekthet och egen patriotism. Bra litteratur mår väl av att stå fri från en politisk agenda.

Jakob Carlander.

Bildtext

Susan Abulhawa är född i Kuwait och uppvuxen i USA. Morgon i Jenin är hennes debutroman.